

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Nemški confessio.

Govoreči v večerjšem političnem pregledu o krizi na Ogrskem, smo zabeležili znamenit glas, ki je pozival našo polovico monarhije, naj se spoprijazni z mislijo na gospodarsko in popolno državno-politično ločenje od Ogrske: z mislijo na personalno unijo.

Ta glas je tem pomembnejši in simptomatičnejši, ker prihaja iz nemško-avstrijske gentry, torej iz tistih velekonserватivnih krogov, v katerih ima dinastična in monarhiška misel najgloblje korenine in v katerih so dosedaj čuvali in hranili kakor sveto, neporušno tradicijo: skupnost vojske in vseskupnost monarhije.

Knez Alfred Windischgrätz, bivši ministerski predsednik, ta člen visoke avstrijske aristokracije, te inkarnacije avstrijskega mišljenja, je bil, ki je podal izjavo, da se moramo sprijazniti z mislijo na ločenje od Ogrske v okvirju personalne unije, in ki je pridodal za našo polovico nujno posvarilo, naj se pripravi za to eventualnost! In potrebno je res, da se pripravimo, da nas dogodki ne zalote nepripravljenih, ker bi bile v tem slučaju neizogibne hude posledice, sosebno za naše gospodarske interese.

Te enunciacije so delovale na nas — kakor rečeno — senzacionalno sosebno radi njih provenijence. Ali stvarna njihova pomembnost se je povzdignila pred našimi očmi, ko smo čitali danes, da je glasu velearistokrata neposredno sledil glas odličnjaka iz nemško-liberalnega meščanstva.

Zasni nemško-liberalni državni poslanec iz ultra nemškega Heba na Češkem, dr. Zdenko Schücker, je, ki priobčuje ravno kar v ultra nemško-liberalni večni zaščitnici Madjarov, v »Neue Freie Presse«, članek, ki se pridruzuje pozivu kneza Alfreda Windischgrätz.

Tudi dr. Schücker je uverjen, da rešitev krize na Ogrskem ne more ostati brez posledice za našo polovico. Posledice stremljenju Madjarov po osamosvojenju na polju vojske in gospodarstva se pokažejo v dvojnem pogledu: a) Avstro-Ogrska preneha biti velelast; in b) ni misliti, da bi naša polovica nadaljevala dosedanje državno razmerje, to je, da bi s prispevanjem 66 odstotkov za skupne stvari pomagala uresničevati ogrske sanje o velelastnem veličju.

Svojo trditve, da Avstro-Ogrska preneha biti velelast, čim bi Madjari dobili svojo samostojno vojsko, podkreplja dr. Schücker s trditvijo, da ta vojska pade v svoji vrednosti na nivo honvedov, ki se niti primerjati ne dajo z našim avstrijskim domobranstvom.

V podkrepljenje svojega mnenja, da mora priti do gospodarskega ločenja, izvaja dr. Schücker, da je jednotna gospodarska območja možno vzdrževati le tam, kjer si stojijo nasproti jednaka bremena in jednake pravice vseh, ki so združeni v istem carinarskem območju. Če si pa eden združenih interesnih krogov prisvaja le pravice, da si na troške drugega interesnega kroga, nasljuje narodna poželjivost, in si prisvaja nadvladje, potem ne zahteva le materialni interes, ampak tudi čast onega dela, ki trpi škodo, da se ne udaja dalje v tako ulogotrpina.

Po teh izjavanjih, ki drže kakor žebelj, postaja dr. Schücker še le prav interesanten. Sledi namreč izgledu kneza Windischgrätz z ujnim pozivom do te naše polovice monarhije, naj poskrbi za varstvo svojih gospodarskih interesov. Zagotovi naj si svojo samostojnost — tako, da po ločenju ne bo trpela Avstrija, ampak Ogrska. Avstrijski narodi naj se porazumejo med seboj, da pridemo do ustavnega parlamentarnega reda, ki je potreben, da se zavarujemo pred posledicami, ki nam groze iz Ogrske sem!

Če nagodba z Ogrsko — pravi Schücker dalje — postane nemogućna na duvalistični

podlagi, moramo mi poskrbeti, da ustvarimo svoje lastno gospodarsko in carinarsko območje, in da si zagotovimo možnost sklepanja samostojnih trgovinskih pogodb z inozemstvom. V to pa je potrebno sporazumljenje med narodnostmi v tej polovici. Ako se uveljavi parola »proč od Ogrske«, potem morajo stranke v avstrijskem državnem zboru enodušno in soglasno ukreniti, kar je potrebno v zagotovljenje naše samostojnosti, da se zavarujemo pred tem, da bi se morali pokoriti oblastnim diktatom Ogrrov.

Tako zveni klic Nemca Schückerja vsem avstrijskim narodnostim. Taka je perspektiva, ki nam jo odpira mož v bodočnost. Ali če bi hoteli prav označiti ves pomen tega poziva, morali bi pisati tudi retrospektivno, ozreti bi se morali tudi nazaj v tisti čas, ko se je ustvarila institucija duvalizma, tista uredba monarhije, ki je dovela tako daleč, da se danes računa z možnostjo, da Avstro-Ogrska preneha biti velelast in da se razkroji v dve popolno samostojni gospodarski območji!! — Danes priznava Nemec Schücker odkrito, da je uvedenje duvalizma v svojih posledicah največja nesreča za monarhijo! A kaj nam pravi pogled v minolost? Pravi nam, da so bili Nemci tisti, ki so iz samih egoističnih namenov sklenili dogovor z Madjari, da so torej oni provzročitelji te nesreče.

Ali rekriminacije, pa bile še tako opravilne, ne morejo popraviti več, kar se je zgodilo. Kar je — je in s tem moramo računati in misliti na obrambo. Vsakomur pa mora klic Schückerjev v nemško-liberalnem listu zveneti kakor pravi nemški confessio, izpoved storjenega prav velikega greha.

No, confessio je bil vsikdar hvalevreden čin. Oni, ki izpoveduje storjeni greh, kaže, da ima plemenite moralne sile. Ali ta čin zadobiva svojo vrednost še le tedaj, ako mu sledi confessio oris, pokora in kes in — trden sklep za popoljšanje.

Tega pa pogrešamo ravno tudi v Schückerjevem članku. V zaključku se izdaja mož. Ob plamenu nesreče monarhije bi hotel zopet greti svoj nemško-strankarski interes. To je torej grešnik, ki se ne misli popoljšati. Piše namreč: »Doseženo združenje velikih nemških strank v državnem zboru nudi možnost za koristno pridruženje vseh onih strank, ki sene klanjajo slepo narodnemu šovinizmu, ampak dajejo prednost gospodarskim interesom lastnega naroda pred utopističnimi, z obstankom države nezdržljivimi, a tudi zunaj nje nikdar izvedljivimi idejami!«

Ali umejete to? Dr. Schücker zove avstrijske narode na sporazumljenje, toda tako, da se ustvari konstelacija, v kateri bodo nadvladovale »velike nemške stranke«.

V tem grmu tiči torej zajec! Ost Schückerjeva je obrnena proti Čehom in njegov klic je poziv avstrijskim narodom naj se združijo z Nemci proti Čehom! A v tem združenju — kakor stvari stojijo — bi bili Nemci diktatorji.

Le radi svoje koristi so Nemci prinesli toliko nesrečo nad monarhijo, a iz te nesreče bi hoteli zopet kovati svojo nemško korist! Imamo torej posla z grešnikom, ki se ne kes in ki se ne misli popoljšati, marveč hoče grešiti dalje, torej — z najnevarnejšim grešnikom. Slovani naj se varujejo pred njim! Previdni naj bodo, da ne napravijo greha, kijih pahne v propad, iz katerega ne bi bilo rešitve!

Bojte se Dausjev tudi tedaj, kadar vam — ponujajo sporazumljenje!

Politični pregled.

V Trstu, 14. avgusta 1903.

Kriza na Ogrskem. Konec tega tedna — torej danes ali jutri — je imel cesar oditi na Ogrsko, da zapriče delo za rešitev krize.

Danes pa doznajemo, da je odhod odložen, ali »Zeit« je izvedela od neke osebe iz obližja cesarjevega, da se to ni zgodilo iz političnih razlogov, ampak zato, ker je cesar utrujen vsled obiska kralja romunskega in vsled potovanja iz Ischla na Dunaj. Cesar da se hoče okrepiti, ker ve, da ga čakajo težki dnevi. Včeraj ni vsprejel nikogar, pač pa je morda danes vsprejel grofa Khuena-Hedervarya in druge politične osebe. Nič se ne čuje, da li je že pozvan pred cesarja katerih onih državnikov, ki prihajajo v poštev o reševanju krize. Cesar odputuje v Budimpešto morda v ponedeljek, ali pripravljeno mora biti vse, da bi mogel eventuvelno tudi takoj odpotovati.

Tudi danes potrjuje listi, kar smo mi že zabeležili, da so se v vladni liberalni večini že nekoliko streznili! Sedaj vidijo, da so se svojo pasivnostjo nasproti opoziciji dopustili, da se je struna bolj napela, nego je dobro za moči Madjarov in da bi ista utegnila počiti.

Kolikor-toliko so jim morale že strezniti vesti, da so visoki vojaški krogi odločno proti vsaki odjenljivosti, ker bi se ta tudi v avstrijski polovici smatrala kakor slabost in bi se potem tudi v avstrijskem parlamentu začeli upirati vsaki vojaški predlogi. Boje se tudi, da bi se v Avstriji tudi izven parlamenta pojavil hud odpor proti madjarskemu poveljstvenemu jeziku.

Jako vzemirljive vesti prihajajo v Budimpešto zopet iz Hrvatske.

Zopet je začelo vreti proti Madjarom sosebno radi zahteve, da bi se v vojski na Ogrskem uvel madjarski poveljstveni jezik. V hipu — tako se glasi neka brzovka iz Zagreba — ko privole v madjarski poveljstveni jezik, se bo moral dovoliti hrvatski jezik za hrvatske polke.

Ako bi hoteli hrvatskim v jakom zapovedovati po madjarski, bila bi — revolucija neizogibna. Odpor od zunaj, revolucija v notranjem — to bi bilo malce preveč tudi za madjarske zbesneleže.

Zato se jim je začelo nekaj dozdevati v vladnem taboru, da bi stvar utegnila imeti jako neprijeten konec, in zato rote njihovi listi opozicije, naj odneha, naj se zadovolji s tem, kar je dosegljivo.

Ali kaj pomaga, ko je večina dala bič iz rok in pokajo žnjim Košuti in Barabasi! Ti pa ne odnehajo. Oni vedo, da železo je ravno sedaj razbeljeno in je čas za kovanje. Ako bi dopustili, da se železo ohladi, utegnili bi postati to za obstanek sedanje opozicije smrtonosno. Opozicija se je tako izpostavila in angažirala za narodne zahteve, da ne more nazaj. Ona ve, da jej gre za kožo. To je ravno moment, ki poojstruje ves položaj in ki bo oteževal rešitev krize! Kajti, kdaj se je čulo, da bi Madjar s tradicijami Lajoša Košuta žrtvoval interese svoje kože interesom habsburske monarhije?!

Ministerska kriza v Srbiji. Vsled diferenc, ki so navstale v srbskem kabinetu med radikalima ministroma Živkovićem in Stojanovićem na eni strani in ostalimi člani kabineta na drugi, podalo je skupno ministarstvo ostavko, katero je kralj Peter tudi vsprejel in naložil dosedanjemu ministerskemu predsedniku Avakumoviću, naj sestavi novo ministarstvo.

Zatrjuje se, da ostanejo v novem kabinetu vsi dosedanja ministri razen goriomenjenih Živkovića in Stojanovića ter Avakumovičevega prijatelja, liberalca Veljkovića.

Zadnje vesti trdijo, da dela sestava novega ministarstva nepričakovane zapreke.

Ako se Avakumoviću ne posreči rekonstrukcija sedanjega kabineta, nameruje baje kralj Peter poveriti sestavo nove vlade sedanjemu srbskemu poslaniku v Carigradu, Gruiću, kateri bi v novem ministarstvu poleg predsedništva vsprejel tudi portfelj vojnega ministarstva.

Na skrajnem Vztoku. Rusija je generalno gubernijo Amur spojila s pokrajino Kvantung v posebno samostojno gubernijo, ki se odvzame upravi ministerstev in se poveri upravi posebnega guvernerja.

V angleški spodnji zbornici je podtajnik za Indijo, lord Hamilton, o utemeljevanju proračuna za Indijo priznal, da je Rusija v vzhodni Aziji močno napredovala in da si je tam utrdila svojo moč in svojo avtoriteto. Hamilton pa se je tolažil s tem, da je Azija dovolj velika, da moreta oba naroda, ruski in angleški, zadovoljiti svojim ambicijam. Slednjč je Hamilton omenil, da ne sme noben minister prezirati, da je Rusija zelo zboljšala svojo mobilizacijsko metodo.

Ustaja v Macedoniji. Ojstro in energično pisanje ruskih uradnih, oficijoznih in neodvisnih listov o priliki umora ruskega konzula v Bitolju, Rostkovskega, je sultana in turške vladne kroge silno potrla. Sultan je svojemu poslaniku v Petrogradu naložil, naj si prizadeva pregovoriti rusko vladu, da bi vsprejela od sultana ponujeno zadoščenje za umorstvo ruskega konzula.

Konzularni urad v Bitolju zatrjuje v svojih zadnjih poročilih ruski vladi, da je Rostkovski padel kakor žrtev turške zarote.

Udova Rostkovski je užaljena in s prezirnim odklonila od sultana ponujeno odškodnino 200.000 frankov.

Na ruskem poslanstvu v Carigradu so silno vznemirjeni, ker do četrtega niso dobili še nikake vesti o konzulu Mandelstamu, ki je takoj, ko mu je došla vest o umorstvu konzula Rostkovskega, odjahal iz Prizrenda v Bitolj. Mogoče pa je vendar le, da ni mogel Mandelstam še brzobjavno sporočiti v Carigrad svojega prihoda v Bitolj, ker so brzobjavne zveze brzkone pretrgane.

O napredovanju ustaje v Macedoniji prihajajo v svet vedno bolj vzemirljive vesti in celo turška vlada, ki je do zadnjega hipa podeenjevala in omalovaževala ustaško gibanje, je sedaj prepričana, da je položaj v Macedoniji izredno težak.

Dne 12. t. m. sporočila je Porta avstro-ogrskemu ruskemu poslanstvu podrobnosti o 15 bitkah, ki so se v minolem tednu vršile v bitoljskem vilajetu med turškimi četami in ustaši. Turška vlada priznava, da napadajo ustaši mohamedanske vasi in vojaške postaje.

Zadnje brzobjavne vesti poročajo nadalje o sledečih bitkah: V noči med 12. in 13. t. m. je neka ustaška četa pod poveljstvom stotnika Apostola napadla turško vas Goumendje, v katero je metala dinamične bombe. Vnel se je na to med ustaši in turškimi vojniki dve uri trajajoči boj, na kar so bili ustaši premagani in so se oddaljili.

Mesto Kruševo v bitoljskem vilajetu se še vedno nahaja v rokah ustašev in je obkoljeno od 3000 turških vojakov.

Iz Soluna poročajo, da se je v noči med 13. in 14. t. m. vnel v bližini Bitolja velik boj med Turki in Bolgari.

Tržaške vesti.

Politika v cerkvi. Sedanji čri na našem škofijskem ordinarijatu je baje načelo, da se morajo cerkev in njeni organi izogibati vsemu, kar spominja na narodne in politične boje, ki vihrajo v tej deželi. Sedanja doba da mora biti doba mirjenja in blaženja nasprotstev v mislu izrecnega naročila, ki je je dal blagopokojni Lev XIII. — nekemu visokemu gospodu.

Le škoda, da se lepo zveneča parola hoče izvajati le na eno stran! In sicer prav

tisto, kjer se le brianijo, kjer torej ni krivde. Na slovenski strani naj bi se šlo v izvajanju one parole tja do tiste meje, kjer ne bo več nobene sledi o slovenstvu in se torej začenja narodno ubojstvo, na italijanski strani pa aplavdirajo izvestnim himnam, katerih sleherni skord je naroden bojni klic, celo izvestni visoki gospodje!

V »Piccolu« čitamo ta-le dopis iz Izole:

»Danes smo imeli v bližnji Daili monsignora Nagla, škofa tržaškega, kakor gosta samostana benediktincev, kamor je bil pozvan, da blagoslovi novo cerkev, genijalno arhitektično delo našega someščana Antona Manzoniya.

»Po dovršenih ceremonijah blagoslovljenja je bil prelato na čast prirejen v samostanu obed, na kateri so bili povabljeni duhovniki in občinski zastopniki bližnjih občin. Ozlovoljilo je, da se je ostentativno opustilo vabiti tudi municij v Citanovi, in da ni samostan v povečanje slavnosti pozval mestne godbe, ki si zna delati čast, ampak godbo iz Umaga gospodov de Franceschi de Seghetto.

»Godbi iz Umaga se je mnogo aplavdiralo in navzočim je bilo v veliko zadoščenje, ko so videli, kako ognjevit aplavdira monsignor Nagli strški himni, ki so jo svirali oni iz Umaga s posebnim navdušenjem. Na tem činu soudeležanja novega škofa na našem narodnem entuzijazmu smo toliko bolj hvaležni, ker se spominjamo vsega sistematičnega nasprotstva njegovih slovanskih prednikov nesrečnega spomina.

»Danes zjutraj se je škof poslovil od benediktincev v Daili ter se podal v Umag, kjer je zvonjenje vseh zvonov že od daleč pozdravljalo njegov prihod. Spremljan po občinskem zastopu, se je podal škof na parnik »Arse« in je odpotoval v Trst.

»Občinski zastop umški se je poklonil škofu, da mu izrazi udanost mesta, in ob 11. uri, spremljan od gori rečenih prelatov in po občinskem zastopu, se je podal škof na parnik »Arse« in je odpotoval v Trst.

Tako je škof tržaški dne 12. avgusta aplavdiral v Daili in se udeleževal na narodnem entuzijazmu Italijanov!! Kako v sprejema Slovence iz Rojana — sporočimo te dni. Gospode okoli »Slovenca« prosimo najuljudneje, naj ne prezrejo dotičnega našega sporočila!

Dogodki v Riemanjih. Iz Riemanj nam poročajo:

Oni samomorilec, ki se je blizu Riemanj vrgel z mosta na železnici, se je imenoval Josip Cantoni. Ko ga je našel železniški čuvaj Demark, je nesrečnej ravnno izdihnil dušo. Došel je znani Treves iz Trsta in je ogledal samomorilec. Potem so truplo prenesli v mrtvašnico na pokopališču v Riemanjih, kamor je prišla komisija iz Kopra. Ko je komisija izvršila svojo nalogo, je vsaki župan Bordon Ivan zagrebel samomorilec, ker niso sorodniki nič poskrbeli za pogreb. Opravil je molitve za dušo pokojnika kakor na prejšnjih pogrebi.

V to so ga pooblastile kom p. oblasti.

Samomorilec je bil italijanski podanik, a vendar so mu v zavedni slovenski vasi na usta zavednega župana izkazali zadnjo ljubav — pomolivi k Bogu za njegovo dušo. Ali smo res »barbari«?

Torek 11. t. m. je bil za nas dan žalosti, ker nas je zapustil občespoštovani gospod Josip Valentič. Celih 7 let je blagi gospod živel med nami, a tako, da ga ni imel ni enega nasprotnika. Moral se je ločiti od nas, ker so tako hoteli poznani naši dobri prijatelji. Mi pa ohranimo vrlega moža v hvaležnem spominu za vse dobrote, ki jih je ekazoval naši mladini. Svojo ljubezen in spoštovanje smo mu tudi izkazali na primeren način, predno je odšel. Na večer pred slovesom smo se zbrali v krčmi g. Antona Švare, kamor ste prišli tudi pevski društvi naš »Slavec« in »Zastava« iz Lonjerja. Pred ločitvijo je ganotje tako premagalo vseh, da so ljudje — jokali in je trajalo dlje časa, da ni mogel nikdo pregovoriti besede.

Naslednjega dne smo spremljali gospoda do Domija! Vaški župan Ivan Bordon je sezval vso mladino in jo vodil, da tudi ona spremi svojega ljubljene učitelja. In tu, ko smo se poslovili v zadajo, so jokali vsi otroci!

Tako ljubi narod in izkazuje hvaležnost njim, ki ga imajo radi in skrbje za njegov napredek!

Kako naj pišemo: »Žid« ali »Žid«? Ko sem pred 20 leti v »Soči« in potem v »Slovanskem Svetu« besedo Žid dosledno pisal z veliko črko, so me vprašali nekateri, zakaj se, proti običaju drugih, ogibljem male črke v tej besedi. Odgovoril sem menda tudi javno v posebni notici, da pišem radi tega tako, ker smatram tudi židovsko skupnost za posebno pleme, za posebno vrsto narodnosti. Ta odgovor je bil takrat pravilen in velja tudi danes. Videl pa sem še te dni v nekem slovenskem listu, da piše »žid« namesto »Žid«, kakor bi se držal nazora, da bi bili Židje le posebna vrsta veroizpovedanja. Židje so to, a so tudi posebna narodnost, ki se pokriva z veroizpovedanjem. Vendar pa bi ostali Židje poseben narod, tudi ko bi izmenili svojo staro vero. Še celo v čeških »Narodnih listih« je bila še le te dni opomnja, da bi bilo treba od »Žide« zaznamovati z veliko črko, ker posebna stranka Židov, stranka zionistov, po svojem programu smatra Žide za narodnost. Po takem smo Slovenci še prej dozoreli za pravopisanje imena »Žid«, kljub temu, da med nami ni še razmerno toliko Židov, kakor med Čehi. Ta opomnja pa naj služi v to, da bomo dosledni v pisavi imena »Žid«, tudi ko bi se drugače ne držali enakih razlogov o njih.

F. Podgornik.

»Novodobni« zidovi! Naš poročevalec nam piše: Minoli teden sem bil šel in si ogledal novo zidovje, postavljeno ob straneh razširjene istrske ceste.

Nasproti zavodu sv. Jožefa se je sedaj že drugičkrat podrl del novega zidu, napravljene po zidarjih iz slavnega kraljevstva Italije.

Nasproti laškemu otroškemu vrtecu, na takozvani »Polverjeri«, se je podrl zopet del novega zidu in to za kakih 20 metrov na dolgo!

V bližini te zadnje podrtine, v ključu, kjer vodi cesta v Škedenj in kjer ima novi zid največ visočino — se že kažejo znamenja, katera lahko opazi tudi vsaki neizvedenec. Žid ima namreč že precej »trebuha« in ne mine dolgo časa, ko se ta zid podare! Da bi le ne bilo človeških žrtev o tem! Take in slične dobrote nam prihajajo od delavcev iz blažene dežele!

Kdo pa bo plačeval te nove, vedno podirajoče se zidove?! (Potrpežljivi Tržačani! Uredništvo).

Sedaj pa le sezajte po njih! Pišejo nam:

Večkrat že smo na tem mestu pozivali naše krčmarje, naj si oskrbe merice za vino s slovenskim napisom.

Odgovor je bil povsod in vedno enak. Odgovarjali so nam, da si merice se slovenskim napisom zato ne morejo nabaviti — ker jih ni!

Slednjič smo se obrnili do tukajšnjega trgovca gospoda Martina Kržeta na trgu St. Giovanni št. 2, in smo ga naprosili, naj bi on naročil tudi merice (bokalet) s slovenskim napisom.

Gospod Krže je drage volje ustregel naši želji in danes že ima v svoji zalogi vse merice od 1/4 do 5 litrov s slovenskim napisom.

Sedaj ne bo več izgovora! Pričakujemo od vseh naših krčmarjev, ki rabijo lončene merice, da si jih po potrebi naroče z napisom v slovenskem jeziku pri rečenem našem trgovcu.

To je sicer malenkost, ali iz mnogih malenkosti se sestavlja narodno označje. Zato naj slovenski pivci zahtevajo povsodi, da jim bo postreženo z mericami s slovenskim napisom!

Vlada in regnicoli. Oficijozna »Triester Zeitung« prinesla je te dni statistiko italijanskih delavcev v Trstu, katera statistika naj bi bila nekak vladni odgovor na zapričeto intenzivno gibanje domačega delavca proti tujim usiljenjem. Omenjena statistika ima vse znake uradnega poročila in je kakor tako priznavajo tudi vsi laški tržaški listi.

Ozrimo se najprej nekoliko na uvodne opazke tega oficijoznega poročila o delavcih iz Italije v našem mestu. »Triester Zeitung« pravi najprej, da je naravno, da je prišlo zadnje čase v naše mesto mnogo delavcev iz Italije, ker se je valed industrijskega razvoja našega mesta število delavcev sploh močno pomnožilo in ker je valed majhne

produktivnosti naših primorskih pokrajin domače prebivalstvo prisiljeno na stalno izseljevanje.

To je res tako krasna argumentacija, da je popolnoma dostojna avstrijske politike sploh in politike primorske vlade še posebej. Domačinom se torej tukaj slabo godi in se morajo izseljevati, a glej čudo: ravno v tisto deželo, kjer so tako slabe gospodarske razmere, da se mora domače prebivalstvo izseljevati, prihajajo tisoči in tisoči tujih italijanskih državljanov, da si tukaj ustvarjajo svojo ekzistenco. Ta vladna logika je morda popolnoma uradno-pravilna, a priznati moramo na žalost, da so naši možgani preslabotni, da bi jo razumeli. Mi namreč nikakor ne moremo pojmiti, kako mora biti dobro v deželi, iz katere se prebivalstvo izseljuje, in celo takó dobro, da nahajajo v njej zaslužka tisoči tujcev.

Ali so tukaj res slabe gospodarske razmere, da niti domačini ne morejo izhajati, potem prav nič ni treba, da prihajajo semkaj tisoči in tisoči tujcev, ki te slabe gospodarske razmere še hujšajo; ali pa so tukaj tako dobre razmere, da je celo za tujce dovolj zaslužka, potem naj nam pojasni slavná oficijozna gospóda okoli »Triester Zeitung«, zakaj se morajo domačini izseljevati in zakaj se mnogo onih domačinov, ki so ostali doma, zastonj trudijo, da bi našli delo in zaslužek.

Nadalje pravi »Triester Zeitung«, da je naravno, da se radi pomanjkanja dela iz Italije izseljujejo delavci. Da, to je res popolnoma naravno, naravno; pa ni, da se izseljujejo v tak kraj, odkoder se mora domače prebivalstvo tudi izseljevati. Na tem prav nič ne spreminja dejstvo, da je Trst, kakor pravi »Triester Zeitung«, največje mesto izven Italije, v katerem »vlada laški občevalni jezik«, ker laški delavci ne prihajajo semkaj poslušati »sladki« italijanski jezik, ker tega poslušajo lahko tudi doma, marveč si hodijo semkaj polniti žepe z avstrijskimi kronicami, katerih v Italiji nimajo.

Nadalje pravi oficijozno glasilo, da je bil na pr. »Jutificio« prisiljen najeti si v Italiji potrebno število izvežbanih delavcev, ker jih za primerno plačo drugje ni mogel dobiti. Oficijozno glasilo je tu previdno rabilo besedo »primerno« (angemessen), ker je vedelo, da bi sicer ne moglo trditi, da »Jutificio« ne bi mogel drugje dobiti strokovno izvežbanih delavcev, nego v Italiji. Avstrija je industrijalno tako razvita, država, da pač ne potrebuje strokovno izvežbanih delavcev iz Italije. Za »primerno« plačo t. j. za nižjo plačo pa se v Italiji že dobi delavcev, seveda pa so isti tudi »primerno« slabši. Ali ravno v »Justificio« imamo klasičen slučaj, kako si delavci iz Italije predstavljajo tisto »primerno« plačo.

Naši čitatelji se bodo morda še spominjali — saj smo o tem svoječasnó mnogo pisali — kako je »Jutificio« za neverjetno nizko ceno vsprejel na delo delavce iz Italije in kako so isti kmalu potem stopili v štrajk ter zahtevali — povišanja dnin. To zahtevo utemejevali so takrat laški delavci s tem, da jim prej ni bilo znano, kako je v Trstu življenje drago in da so valed tega zahtevali premajhne dneve. V tem slučaju se je izkazalo kako umazano so laški delavci postopali, da so izpodrinili domačine: najprej so ponudili svoje delo za sramotno nizke plače, potem, ko so bili vsprejeti, pa so stopili v štrajk in so zahtevali povišanje. To je bila prava pravcata goljufija. Ali o tem spregovorimo še nekoliko prihodajše.

»Pozor Raznesilni skladišče«! Kaj more biti neki to? Tako se gotovo spogle dujejo čitatelji. Takoj jim hočemo pojasniti. Pod Lonjerjem v bližini predora nove državne železnice se nahaja shramba za dinamit. Ta shramba ima trojen napis. Najprej je — to se umeje — nemški, potem italijanski in slednjič — je nekaj, kar naj bi bilo slovensko: »Pozor Raznesilni skladišče«!

Ni dovolj torej, da je tu na slovenski zemlji slovensčina na zadnjem mestu, ne, ampak so jo še popačili, da je človeka sram, ker to, kar je napisano, je najlepši nezmišl.

Po takem ni dinamit tisti, ki razstrelja, ampak to dela skladišče!!

Pozor torej vsi oni, ki hodite tam mimo na »Raznesilni skladišče«!

Vojaske vesti. Tukajšnji domobranski pešpolk št. 5 odide jutri zjutraj v Šoštanj na spodnjem Štajerskem, kjer se udeležijo velikih orožnih vaj 3. kora.

Ne pozabite! da bo jutri naše »Del. podporno društvo« s katerim se opravičeno ponaša vse tržaško Slovenstvo, slavilo svojo tradicionalno slavje obletnice blagoslovljenja društvenega znaka! To je zastava ki toli vapošeno vodi to društvo v njega razvoju in rasti.

Sprevod se prične pomikati ob 3/8 uro iz pred društvenih prostorov v cerkev sv. Antona novega. Na čelu bo korakala Wagnerjeva godba, istej bo sledila društvena zastava, potem odbor in slednjič členi ter drugi udeležniki. Po dovršeni sv. maši se sprevod povrne istim potom nazaj v društvene prostore. Popoldne ob 5. uri bo na vrtu slovenske šole pri sv. Jakobu (ul. Giuliani), začetek veselice, katero priredi to društvo v proslavo obletnice društvene zastave. Povdarjali smo že in ponavljamo, da Delavsko podporno društvo prireja le po eno samo veselico v letu. Ta okolnost in pa dejstvo da je čisti dohodek te veselice namenjen v podporo revnim družinam, bodi v poziv vsem toliko členom kolikor tudi drugim »prijateljem tega društva, da se udeležijo te lepe slavnosti in pripomorejo s tem do čim lepšega moralnega vspeha temu narodnemu prazniku in do čim izdatnejega materialnega vspeha v človekoljuben namen!

Pevsko društvo »Zastava« v Lonjerju izreka zahvalo vsem, ki so došli na njega veselico minolo nedeljo, in posebej še onim, ki so preplačali vstopnino.

Iskrena zahvala bodi izrečena pevskim društvom, ki so bratski sodelovala: »Slov. pevskemu društvu« in »Kolu« iz Trsta in »Zvezdi« od sv. Ivana. Slednjič se zahvaljuje tudi slav. »Delav. podpornemu društvu« za posojene zastave.

O d b o r.

Žensko maščevanje. Sinoči okoli 7. ure je 22-letna Antonijeta Colucci, iz Martina Franca v Italiji, stanujoča v ulici Donata št. 7, ranila z nožem svojega sodeželana, 32 letnega Petra Chiarelli, stanujočega na št. 6 iste ulice. Zadalja mu je dve rani v prsi in eno v desno nogo. Rane so težke, a ne nevarne. Ženska je bila aretovana in je sama priznala, da je ona ranila Chiarelli-ja, zato, ker je klevetal njenem ljubimeu, nekemu Bossi, da je bila ona že njegova ljubica, valed česar jo je Bossi zapustil.

Tatovi so udrili danes predpoludne med 8. in pol in 10. in pol uro v stanovanje gospoda Antona Počkaja v ulici Cecilia št. 4 v petem nadstropju. Odnegli so 1 zlato veržico, 1 zlat prstan, 1 zaponko in nekaj drugih malenkosti v skupni vrednosti kakih 300 kron. Tatvina je bila takoj prijavljena policiji.

Radi jutrnjega praznika izide prihodnje izdanje »Edinosti« v ponedeljek popoldne ob navadni uri.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 22.8, ob 2. uri popoldne 28.7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762.2 — Danes plima ob 0.17 predp. in ob 11.21 pop.; oseka ob 6.6 predpoludne in ob 6.15 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

× **Katastrofa v Bovecu.** — Iz Boveca nam pišejo: V torek, dne 11. t. m. obiskal je Bovec gospod c. kr. namestnik po naročilu cesarja samega. Ogledal si je pogorišče in izrekel svoje obžalovanje na strahoviti nesreči, ki je zadela ubogi Bovec. Povedal je, da natančno sporoči cesarju o velikanski škodi, ki se ceni na 1 milijon kron! Dalje je povdarjal namestnik, naj se mu nemudoma naznani, ako bi hoteli zavarovalnice prikrajševati romeške pogorelece o izplačevanju zavarovalnih svot. Obljubil je takoj svojo pomoč proti morebitnemu odiranju pogorelecev od strani zavarovalnih agentov.

Danes, dne 12. t. m., dospela je brzobjavka od c. kr. namestništva, da je cesar daroval pogorelcem 10.000 kron. Občina je takoj odposlala brzobjavni zahvali na Dunaj in v Trst za ta velikodušni dar blagega vladarja. Naj bi dobrotni vladar našel mnogo posnemalcev, ki bi se usmiliili bednih siromakov! Ljudje nimajo kaj jesti, niti kaj obleči; hvalžno bo vsprejet sleherni dar, bodi v denarju, bodi v živilih in obleki. Rojaki! Bovečani smo imeli vedno odprto roko in srce, ko je bil naš sobrat v tiski in nadlogi. Usmilite se tudi vi sedaj naših siromakov! Slavna županstva, duhovski in šolski uradi, društva in zasebni človekoljubi: pristopite na pomoč svojim sobratom-

rojkom v tej grozni nesreči! — Blagohotni darovi naj se izvole pošiljati na županstvo v Bovec.

Družba slov. igralcev iz Ljubljane predstavlja bo v ponedeljek 17. in v torek 18. t. m. v Tolminu igra »Ženski Otel« in tri jednodnejske igre; 19. in 20. t. m. v Kanalu iste predstave in v petek dne 21. pa v Kobaridu »Ženski Otel«. Družba slov. igralcev bi bila tudi sodelovala o priliki 25-letnice 22. in 23. t. m. v Boveu, a grozni požar je to slavnost onemogočil.

× **15 ur in pol v propadu 25 metrov.** Iz Križa pri Sežani nam pišejo dne 12. avgusta:

Redek slučaj! — Ne pozna jih vsakdo, namreč kraških jam, ki se razlikujejo med seboj po svojih raznovrstnih oblikah. Danes so pasli pastirji v bližini take jame na križkem občinskem pašniku [z imenom »V pečinah«. Gnezda skalnih golobov seveda ne dajo takim mlečnobolnim dečakom nikoli miru. Jeden izmed njih, imenom Fran Bezek, 13-leten predrznec, je bil pa tako nesrečen — oziroma srečen, da se je prevalil v globočino 25 metrov, česar menda ne dela vsakdo za šalo. Ostali pastirji niso nikomur nič povedali o tem. Še le zvečer se je nekaterikom posrečilo, da so iztahnili iz njih težko izpoved. Na to so šli vaščani z lučmi in drugimi potrebnimi pripravami k jami ter so tu enega izmed njih, imenom Alojzij Hlačar, spustili po vrveh v globočino. Hlača je našel dečka — čemur se ni dovolj načuditi — pri življenju in razmeroma malo poškodovanega. Pasti v tako grozno globočino ter tu prebiti v groznem položaju od 7. ure zjutraj do 10. in pol zvečer — to gotovo ni kar si bodi! Ponesrečenec je bil popolnoma pri zavesti. O strašnem padcu zlomil si je levo roko in nogo ter se tudi sicer deloma poškodoval po ostalem životu. Prepeljali so ga nemudoma v tržaško bolnišnico.

To je pač pravi čudež med raznimi nezgodami.

× **He, »Piccolo«, kaj praviš?!** Ravno te dno smo morali zavračati nesramno zahtevo »Piccolovo«, naj vlada strožje postopa proti slovanskim občinam v Istri. Pozvali smo to novinarsko nesnago, naj raje pometa pred pragom laških občin in deželnega odbora istrskega.

Z ozirom na to je zanimivo, da je isti deželni odbor razposlal te dni okrožnico do občinskih uprav po Istri, v kateri jim ukazuje, naj pregledujejo blagajne vsaj po trikrat na leto. »Naša Sloga« pa obžaljuje, da so gospodje v deželnem odboru še le sedaj prišli na to misel in da se je niso držali v prvi vrsti — oni sami! Da so se je držali, bila bi siromasna dežela za kakih 80.000 gld. bogateja, katere jim je ukrad prav pred nosom njihov ljubljenski Rigo. In ravno na laških občinah bilo bi danes nekaj več denarja!!

»Piccolo« bi prav modro storil v eminentnem interesu svoje lastne stranke, ako bi čim manj klevetal o upravnih hrvatskih in slovenskih občin, ker s tem le sili, da se mu odgovarja z žalostno resnico o famoznih laških upravah!

Vesti iz Kranjske.

* **Naš 97. peš-polk v Ljubljani.** V včerajšnjem »Slovenec« čitamo:

Danes zjutraj je odšel iz Ljubljane 97. peš-polk, ki si je pridobil v kratkem času tu izrednih simpatij. Posebno ksp. voj. godba pod vodstvom g. P. Teplyja in polkovnim tamburjem g. F. Zitta se je prikljubila občinstvu, ki je posebej na včerajjem promendnem koncertu prirejalo godbi prišleone ovacije. Godba je igrala »Slovanski poutporci«, v katerem se nahajajo slovanske himne. Občinstvo je ploskalo in klicalo vrlim godecem »Živio!« Tudi ob odhodu godbe je občinstvo godecem prirejalo ovacije. Včerajšnji večerni koncert pri Hafnerju je napolnil vrt do zadnjega kotička. Tudi tu se je odlikovala godba s slovanskimi skladbami. Posebno je pozdravljalo občinstvo koračnico »Mladi vojski« in navzočega skladatelja g. Parma. Ta vojaška godba je zapustila v Ljubljani najlepši spomin in dobrodošli nam bodo vrlji godeci, kadarkoli pridejo zopet v Ljubljano. Občinstvo pa ima sedaj zahtevano pot glede godbe 27. peš-polka. Občinstvo sme od te godbe zahtevati, da se tudi ona ozira na večino prebivalstva in da igra slovanske skladbe! Ako godba 27. peš-polka še nadalje hoče prezirati Slovence, naj ostane v vojašnici in naj ne hodi nadle-

govat Slovence s samonemškim skladbami! — O godbi 87. peš-polka se nam poroča, da je ob vходу v Ljubljano igrala »U boje«.

* **Brezvestno postopanje.** »Sl. Nar.« pišejo z Jesenic na Gorenjskem:

Tukajšnji podjetnik v kamenolomu, Žid Fabiany, postopa s svojimi delavci že popolnoma nečloveško. Ni mu dovolj, da je dobil od Jeseničanov kamenolom za smešno nizko ceno. Sedaj odira še uboge delavce na nezasišlan način. Izmed nešteti slučajev, naj navedem le enega, ki se je pripetil zadnje dni. Pred tremi tedni je privabil s Češkega 26 kamnosekov. Obljubljal jim je plače 3—4 K na dan in hrano za 25 nč. Delavci so se dali premotiti sladkim besedam in res so prišli. Toda mesto obljubljenih 3—4 K, jim je dal Fabiany plače po 2 K 20 st., hrano pa so morali plačati po 70 nč. Ko so delavci protestirali proti takemu postopanju, jih je spodil iz službe in naščeval nanje laške delavce. Delavci so sedaj poslali svarilo v češke liste, naj se delavci ne dajejo premotiti sladkim in varljivim besedam takih delodajalcev in so vao stvar naznanili na pristojno mesto.

* **Čitalnica v Vipavi priredi jutri, 15. avgusta in v nedeljo, 16. avgusta t. l. gledališki predstavi s sodelovanjem družbe sloven. igralcev iz Ljubljane.** Na Šmarai dan popoldne ob 5. uri pod Kostanjem se uprizore tri veseligrice, in sicer »Poljub«, »Ker se je žene bal« in »Kdaj pojdete domov«. V nedeljo popoldne ob 5. uri bo slavnostna predstava povodom cesarjevega rojstnega dne. Uprizori se »Bisernica«, igra v dveh delih s petjem; možki zbor bodo peli vipavski pevci, solo g. Kočvarjeva. Po predstavi svobodna zabava, petje in ples.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 20. julija do 8. avgusta poslali gg. in društva: Upravištvo »Slov. Naroda« zbirko 69-62 K, uredništvo »Slovenec« zbirko 8,05 K; podružnice: moška šentjakobsko-trnovska v Ljubljani udnine 72 K in Ciril-Met. daru 55 K (darovali so po 10 K: And. Zamejic in And. Kalan; 6 K Ivan Rozman, po 5 K: Gnejzda in F. Florjančič; po 2 K: Jernej Bahovec, dr. Gestrin, Alojzij Stroj, Fr. Trtnik, Jos. Vidmar in Ivan Vrhovnik; 1 K Pichler), moška in ženska v Trstu dohodek veselice 1429-80 K, ženska v Črnomlju 69 ženska v Sežani 76 K, šenklaško-frančiškanska in šentjakobsko-trnovska ženska v Ljubljani vsaka po 800 K, skupaj 1600 K kot donacije od razstave ženskih ročnih del in darove; ženska podružnica v Kranju 128 K, ženska podružnica v Trbovljah zbirko in udnino 50 K, podružnica v Sečih 38 K, ženska v Logatcu 124.80 K, moška v Logatcu 52 K ženska v Celju 277.06 K, litjska podružnica 200 K pokriviteljnina, podružnica v Gor. Gradu 70 K, duhovščina šmartinske dekanije 200 K pokriviteljnina, gđč. Terezija Karolnikova v Kamniku 4.60 K, katere je veseli družbi nabrala gđč. Ana Močnikova; Jos. Novak v Lescah 20 K, župnik Ivan Schifferer v Pomjanu zbirko dekanije konference 12 K, prof. Karel Verstovšek II. prispevek od mariborske junijske veselice 400 K, Bralno »društvo« v Trebnjem 8 K. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Brzjavna poročila.

Namestnik na potovanju.

TOLMIN 14. (B) Namestnik grof Göess si je ogledal okrajno glavarstvo in potem razne cestne zgradbe. Bil je v Grahovem in Podbrdu, kjer si je ogledal naprave podjetja Ceconi.

Kriza na Ogrskem.

DUNAJ 14. (B.) Cesar je vsprejel ob 10. uri predpoludne ministerskega predsednika grofa Khuen-Hedervaryja, ki je došel zjutraj iz Budimpešte. Včeraj popoldne pa sta bila vsprejeta v avdienci ministri za vnaje stvari grof Goluchowski in ministerski predsednik dr. Körber.

BUDIMPEŠTA 14. (B.) Ogrska brzjavna korespondenčna pisarna javlja z Dunaja: Cesar je vsprejel ministerskega predsednika grofa Khuen-Hedervaryja v enourni avdienci, v kateri je ta poslednji sporočil o položaju. Njegovo Veličanstvo pojde v sredo v Budimpešto, kjer bo dne po Sv. Stefanu, to je v petek, vsprejemal različne parlamentarne osebe, v prvi vrsti oba predsednika zbornice državnega zbora, ki bodo informirali monarha o položaju.

Ministerski predsednik grof Khuen se poda danes na svoje mesto v Hedervar in se brzkone v nedeljo povrne v Budimpešto.

Zopet požar na pariški podzemski železnici.

PARIZ 14. (B) Sinoči je zopet navstal ogenj na pariški podzemski železnici med dvema kolodvoroma, ki je povzročil malo paniko. Ni se dogodila nikaka druga nesreča.

Oče umoril sina in sebe.

DUNAJ 14. (B.) Danes zjutraj je mešar Lampel ustrelil svojega nezakonskega sina Frana Kroupka baje zato, ker ga je uničil se svojo zapravljenostjo, in je potem usmrtil tudi samega sebe.

Dogodki v Macedoniji.

CARIGRAD 13. (B) Porta je prijavila avstro ogrskemu in ruskemu poslaniku, da je peklenški stroj, ki je bil položen v carinarsko poslopje v Zibevčeh, imel eksplozivni o prirodu solunskega in evropskega vlaka. Že pred tremi tedni da se je poskušala ekspedicijska šestero vreč dinamita.

Porta je prijavila, da so ustaške čete oborožene z Mannlicherjevimi puškami. V vilajetih Bitolj in Solun nadaljujejo umorstva in požiganja ter poškodovanja brzjavnih zvez.

Izdajatelj in odgovorni urednik **FRAN GÖDNIK**
Lastnik konsorolj lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorolj lista »Edinost« v Trstu.

SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
in podružnica

„Alla città di Londra“

ulica Poste nuove št. 3. (Brunerjeva hiša)

Izgotovljene obleke za moške, dečke in otroke. Moške obleke od 6.50 do 24 gld; za dečke od 4 do 12 gld. Jopiči iz snovij od 3 do 8 gld. Hlače iz snovij od 2—4 gld. ravno take iz najfinejših volne od 4.50 do 8 gld. Velik izbor finih površnikov v barvah od 8 do 24 gld. Volnene obleke za otroke od 3—12 let od 2.50 do 9 gld; isti iz platna od 1 do 5 gld. Haveloki (Loden) za moške, dečke in otroke po zelo zmernih cenah Hlače od moleskine za delavce (iz lastne predilnice v Korminu). Močne srajce lastnega izdelka po 1.20 gld. Zaloga jopičev Orleans, platna, črnega in barvanega satena za pisarniško obojbe.

Bogat izbor snovij za moške obleke toli na meter koli za naročbe po meri, koje se izvrše v slučaju potrebe v 24 urah.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Prva kranjska z vodno silo in turbino delujoča

tovarna stolov
tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča al. občinstvu, prečast. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krečmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fotelje, vrtno stole, gugalnike itd. itd.

po karnajbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsa.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastonj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco šte. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco šte. 2, I.

elefo n 952

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5½%, na menjice po 6%, na zastave po 5½%.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznano

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Pisarna

dr. Gregorina in dr. Slavika

sprejme

stenografa

nastop 1. septembra,

Stenografa

išče pisarna dra Ot. Rybář-a in dra J. Abrama v Trstu. Nastop s 1. septembrom t. l.

D. Matej Pretner
odvetnik v Trstu

sprejme **stenografa.**

Vstop takoj ali čim prej mogoče.
Plača po dogovoru.

Mnogo denarja!

do 1000 kron na mesec zamo-rejo častno zaslužiti osebe vsakega stanu, (tudi kot postranski zaslužek).
Natančneje pod »Reel 107« na Annoncen - Abthe lung des MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

Urar F. Pertot Trst ulica delle

Poste 1, vogal ul. Carintia. Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenskih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kukiňjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stolfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadstr. od 1—2 in 5—7 pop.

Odlikovana
1894.

Odlikovana
1894.

1891.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn
ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva

Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolje izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišče, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvo.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeša), strgarskih in rezljarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okrasov, gol, kornizov in vseh drugih mizarjskih potrebščin.

Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z to napravljene pečeh, ter se tvrdka drži gesla: **Solidnost in točnost v postrežbi.**

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjavi: **Doljak — Solkan.**

TRGOVINA Z ŽELEZJEM CARL GREINITZ NEFFEN

Corso šte. 33. podružnica Trst. Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne pohištvo in pred ognjem varne b'againa, nagrobne križe in ograje ter orodje za vsako obrt.

Blag. gosp.

Gabrijel Piccoli

lekar

dvorni založnik Nj. sv. papež
Leona XIII.

v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic Vaše izborne tinkture za želodec, katero morem najtopleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878 in zmaj mi je uotkorno učinkujoče zdrabs vhržila pri želodčnih in boleznih.

Kmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner.

c. kr. davčni blagajnik

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel grof Strasoldo.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Pimorskem, Gorškem in Tolminkem po 30 stot. steklenica.

Restavracija!

Z 1. septembrom t. l. odda se v Gorici, v prav prometni ulici in dobri poziciji, dobro upeljana in znana restavracija pod ugodnimi pogoji v najem. Pri restavraciji je velik senčnat vrt in prostorna dvorana.

Ponudbe sprejema do 25. t. m. **JOSIP ROVAN**, zalagatelj vrhniškega piva v Gorici.

Varujte Vaše noge

Noga z nošo navadnih podplatov.

Noga z nošo asbestnih podplatov.

kurjih ošj. žuljev, mokrote in mrzlot. Vse te napake, posebno pa reprijeten pō: in pečenje iz gine z našimi dr. Höggesovimi patentnimi asbestnimi podplati. Par podplatov stane 80 stot., K 1:20 in 2:40. Pošilja se po porzrtju. Prospekti in priznalna pisma vojaških oblastij in drugih visokih krogov brezplačno. Bogato izbrana zaloga vseh predmetov od asbesta. Centrala: **DUNAJ, I., Dominikanerbastei 19.**

Velika zaloga portlandskega cementa in živega apna

HEKTOR ZERNITZ
ulica Torrente

nasproti Volti di Chiozza.

Gosp. Avgust Aratti je edini pooblaščenec za vsprejemanje naročil.

Epilepsija.

Kdor trpi na omotici, krču in drugih nervoznih strasteh, naj zahteva o tem knjižico. Vdobi se brezplačno in franco v **Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.**

V zalogi

marsalskega in ciperskega vina

v ulici Barriera vecchia št. 33.

(z uhodom v ulici dell' Olmo)

je v razprodaji

pristni brdski tropinjovec
po 80 kr. liter.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konk urence

Specijeliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajajo vsi predmeti tudi na mesečne obruke.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da sem se združil z ravnateljem zemljemerske pisarne RUDI, g. Antonom Zavrtanekom ter da sem otvoril pisarno v ulici Amalia št. 2, III. (na desno).

Priporočam se slavnemu občinstvu za v zemljemski stroki spadajoča dela, beležim spoštovanjem

Viktor pl. Segher,

pooblaščen zemljemer in sodni izvedenec.

Zlata tinktura „Brillant“

za barvati okvirje, predmeta od kovin, les in kredo, škatljica obsegajoča en zavitek praha, 1 steklonica pokesti, en lonček in 1 čopič 30 novč. prodaja

trgovina s papirjem

Mavrici Haffner

ul Belvedere 10.

Slovenske razglednice s pesmimi in voščilami.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umedene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm

po K 2.— □m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nad str

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega že tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563

Poštno-hran. račun št. 837.315.

Najboljše stiskalnice za grozdje

in OLJKE so naše stiskalnice

„**ERCOLE**“

najnovejšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskano močjo; zajamčeno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

Hidravlična stiskalnica.

Najboljše automatične patentovane trtne brizgalnice

„**SYPHONIA**“

Plugi.

Automatična brizgalnica.

ki delujejo same od sebe, ne da jih bilo treba goniti.

Stroji za grozdje, sadje in oljke. Mlin za

Stiskalnica za grozdje. **mastiti grozdje. Plugi za vinograde. Stroji**

za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. **Stiskalnice za seno, slamo** itd. na roko.

Mlatilnice za žita, čistilnice, rešetalnice.

Slamorenica, ročni mlini za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot najnovejšo posebnost, izbor-nega, uresničnega, najbolj pripoznanega in odlikovanega sestavo

P. H. MAYFARTH & Co.

tovarna za poljedelske in vinske stroje

Dunaj, II. Taborstrasse št. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 550 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.

Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi, kjer še nismo zastopani.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu šrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavclje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bor-na naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.